

Тому даний проект приймається, бо він є не тільки економічно ефективним – він є екологічно ефективним, що на даний момент життя, коли машини заповнили міста і забруднюють їх, є актуальним задля вирішення такої проблеми. Коли підприємець виробляє продукцію або надає послуги повинен враховувати не тільки комерційну сторону своєї діяльності але й соціальну сторону своїх дій перед тим як їх проводити. Тому дана схема «оцінки доцільності впровадження проекту» повинна враховуватися кожним підприємцем. Вона дасть змогу правильно ставити цілі та оцінювати проект перед тим як розпочати його реалізацію. Така схема або напевне навіть алгоритм оцінки проекту є тим самим спасінням для нашого покоління, щоб поліпшити життя не тільки собі але і всьому людству також.

ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК В УКРАЇНІ: МАКРОЕКОНОМІЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ

Коваленко Г.С., Плахтій А.О.

*Науковий керівник: Попадинець О.В., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Необхідність інтеграції України у світове високотехнологічне конкурентне середовище спонукає до пошуку нової інноваційної моделі розвитку її економіки, джерелом зростання в якій виступають наукові здобутки та їхнє технологічне застосування. На державному рівні задекларовано курс на інвестиційно-інноваційний розвиток економіки, проте інноваційні процеси гальмуються цілою низкою організаційних, фінансових та правових проблем. Не дивлячись на досить високі темпи росту, економіка продовжує базуватись на сировинному та низько технологічному устрої. Ріст ВВП на основі впровадження нових технологій складає лише 0,7% (проти 90% – у розвинутих країнах світу). Головним показником, що визначає місце будь-якої країни у глобальному середовищі є конкурентоспроможність. Попри стабільно невисокі позиції, за останній час (2015-2016 рр.) Україна погіршила свій результат у рейтингу Індексу глобальної конкурентоспроможності (ІГК) Всесвітнього економічного форуму на 11 позицій, опустившись з 73-го міста на 84-те. Аналогічну динаміку втрати позицій продемонстрували Уругвай, Єгипет, Гана і Бенін. Трійка лідерів не змінилася з попереднім роком, адже Швейцарія, Сінгапур та Фінляндія продовжують утримувати все ті ж 1-ше, 2-ге та 3-тє місце, а найгірший показник дістався центрально-африканській країні Чад.

Негативні результати в рейтингу ІГК супроводжувалося «проривом» в Індексі легкості ведення бізнесу Всесвітнього банку – країна перемістилася на 15 позицій угору в рейтингу (до 137 місця із 185 країн і увійшла до списку із 23 країн світу-найбільших реформаторів умов ведення бізнесу. Україна також потрапила у перші 25 країн, що добилися найбільшого прогресу за останні 7 років у спрощенні умов ведення бізнесу.

Водночас у рейтингу конкурентоспроможності країн світу Центру світової конкурентоспроможності при Міжнародному інституті розвитку менеджменту IMD (Лозанна, Швейцарія), який розраховується для 59 країн світу, Україна впродовж останніх чотирьох років систематично потрапляла до останньої трійки країн. Україна стабільно отримує низькі оцінки в Індексі економічної свободи, який із 1995 року розраховується The Heritage Foundation у партнерстві з The Wall Street Journal. За шість останніх років країна втратила 28 позицій у рейтингу 177 країн і перемістилася на 161-е місце. За останні 10 років серед країн світу індекси розвитку людського потенціалу в переважній більшості держав поліпшилися (з показника 0,639 до 0,694), а 40 країн світу суттєво просунулися в даному рейтингу.

Щодо України, то незважаючи на відносний ріст індексів у 2010-2015 рр., динаміка рейтингу навпаки погіршилася. У 2012 р. Україні належала 69-та позиція, у 2015 – 81-ша з показником 0,737, а в 2016 році – 84-та. За критеріями досліджуваного індексу в нашій країні найкраще – з освітою та грамотністю – 0,860 (29 місце у світі), помітно гірше зі здоров'ям та довголіттям, а найгірше – з рівнем життя – 0,615. На момент набуття Україною незалежності, індекс людського розвитку був вищий, а ніж європейський та центральноазійський (0,714 проти 0,701), а на даний час він нижчий на 0,31. За методологією Всесвітнього економічного форуму, конкурентоспроможність безпосередньо визначається станом інноваційної та інвестиційної сфер. На сьогодні в Україні рівень інноваційної активності, впровадження інновацій та відтворення ринкового сегменту виробництва інноваційної продукції залишаються недостатніми для забезпечення інноваційного прориву національної економіки.

Дані демонструють, що конкурентною перевагою України є місткість внутрішнього ринку. Досить високим залишається також рейтинг країни в категорії «вища і професійна освіта», що багато в чому пояснюється великою кількістю людей з вищою освітою. Доволі високою є і оцінка ефективності ринку праці, що пояснюється відносно легкою процедурою найму і скорочення працівників та порівняно невисоким рівнем оплати праці. Найбільшою проблемою для конкурентоспроможності України були і залишаються неефективні інституції, трансформація яких не була завершена за роки незалежності країни. Проблемою залишається низька ефективність товарних ринків, у тому числі через високі податки, незручне їх адміністрування, проблеми з розвитком конкуренції через високі нетарифні бар'єри та складні митні процедури [7, с. 29-30]. Однак рейтингові позиції України за даними IMD значно відрізняються від рейтингів ВЕФ. Згідно рейтингу країн світу за індексом глобальної конкурентоспроможності у 2017-2018 рр. Україна посіла 81-е місце серед 137 країн світу, покращивши свої позиції на чотири позиції.

Серед них передусім варто виділити незначні іноземні та вітчизняні приватні інвестиції в оновлення виробництва, особливо в технологічно-інтенсивні галузі економіки. Іншим, не менш важливим чинником, є експортне виробництво, яке характеризується низькою доданою вартістю, високою капітало- та енергоємністю, що підвищує залежність економіки від руху

світової кон'юнктури цін на сировину та енергоносії. Маючи ряд конкурентних переваг, Україна не достатньо ефективно використовує їх задля розвитку національної економіки і підтримки експорту.

Література:

1. Чела Б. Индекс человеческого развития: Украина падает, что делать [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.epravda.com.ua/rus/columns/2017/04/13/623821>.

2. Позиція України в рейтингу країн світу за індексом глобальної конкурентоспроможності 2017-2018 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://edclub.com.ua/analitika/pozyciya-ukrayiny-v-reytingu-krayin-svitu-za-indeksom-globalnoyi-konkurentospromozhnosti-2>.

**DEVELOPMENT OF CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY
AS A COMPETITIVENESS FACTOR**

*Kontautienė Rima
Kauno technologijos universiteto of Lithuania*

The interest of science, politics, business and other areas representatives in corporate social responsibility (CSR) continues to grow and this goes on, in particular, for its impact on competitiveness and sustainable development. “A strategic approach to corporate social responsibility becomes increasingly important for enterprises on purpose to become more competitive” (European Commission, 2011). Corporate social responsibility has remained the subject of debate for decades. One of main issues of scientific literature is whether the implementation of CSR determines an increase of enterprises competitiveness (Carroll & Shabana, 2010). Many authors argue that competitiveness is one of the main reasons for CSR implementation, but the nature of CSR’s impact on competitiveness is still uncertain. CSR critics argue that it is costly to work responsibly and it may adversely affect the enterprise’s competitiveness. CSR supporters argue that the implementation of CSR can help the enterprise to create competitive advantages, to open opportunities for innovation, to reduce operating risks, to increase loyalty of consumers and workers, to improve relationships with stakeholders, to reduce operating costs and to improve company profitability. The debates on corporate social responsibility in terms of competitiveness particularly increased during the economic downturn, which occurred at the beginning of this century and is distinguished by a degraded business environment (Placier, 2011). The economic downturn of 2008-2010 presented new and unexpected challenges for enterprises seeking to remain in business. The economic recession adversely affected the financial situation of enterprises and productivity, employee motivation and loyalty. Not only the global economic and financial crisis, but also a crisis of business maturity decided an economic downturn. According to Hopkins (2008), the lack of responsibility led to financial turmoil and recession in most international markets. Business, like financial institutions, lost the